

Telefoonkaarten

Telefoonkaarten en Filatelie: ongunstige overeenkomsten

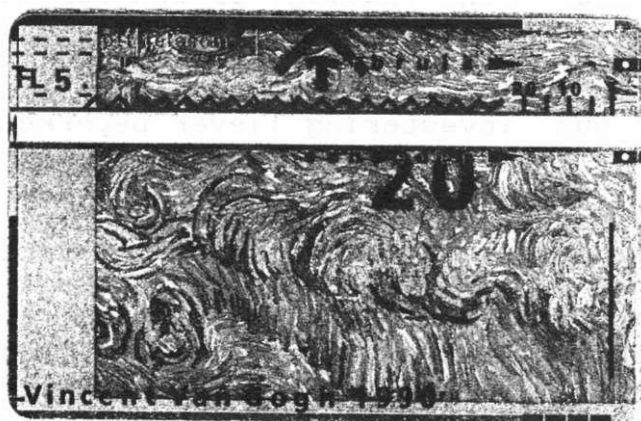
Een probleem bij bijzondere postzegels is dat ze vrijwel uitsluitend door verzamelaars gekocht worden en daardoor 'gebruikt' heel moeilijk te vinden zijn. Hoeveel normale poststukken met de Zomerzegels van 1990 hebt u al in uw brievenbus gevonden?

Natuurlijk, er moet toeslag worden betaald voor Zomer- en Kinderzegels, en dat kan voor het grote publiek een reden zijn om toch maar liever te frankeren met een Beatrixzegel. Maar ook andere bijzondere zegels worden niet royaal door PTT Post verspreid. Binnen twee dagen na uitgifte wil het nog wel eens lukken om bijvoorbeeld een Europa-zegel van 75 cent te bemachtigen, mits men er aan het loket vriendelijk om vraagt; daarna wordt men onveranderlijk doorverwezen naar het filatelie loket. (Het filatelie-loket, dat op onwaarschijnlijke uren even wordt opengesteld, en waar het overigens niet mogelijk is om een losse zegel te kopen - "Dat gaat alleen per serie, meneer.")

Iets dergelijks zal ongetwijfeld ook met de nieuwe telefoonkaarten gebeuren. Schrijver dezes mocht daar al een staaltje van meemaken toen hij onlangs op het hoofdpostkantoor in Arnhem om een telefoonkaart van vijf gulden vroeg. Het loket was bont opgetuigd met reclame voor de nieuwe kaarten, maar wat krijgt de klant in de hand gedrukt? Precies, de groene standaardkaart. Want dit was niet het filatelieloket.

Voorzijde "Standaard"-kaart en achterzijde "Centraal Beheer"-kaart

Voorzijde "Van Gogh"-kaart

Uit de filatelie kennen we het verschijnsel van de 'sperwaarden': zegels die niet vrij aan het loket te koop zijn, maar alleen verworven kunnen worden bij gelijktijdige aanschaf van een aantal andere zegels uit de serie. En wat doet PTT Telecom bij de eerste uitgave van bijzondere telefoonkaarten? Jawel, een kaart uitbrengen die alleen beschikbaar is voor degenen die de hele serie in één keer kopen. Aangezien het hier een gratis kaart betreft, kunnen we moeilijk van 'koppelverkoop' spreken, maar de filatelistische term 'schadelijke of ongewenste uitgifte' dringt zich op.

Laten we even stilstaan bij het praktische nut van deze serie kaarten. Waar PTT Post de bekende stempeltekst al beter zou kunnen wijzigen in "Nederlandse postzegels - je kunt ze ook op een brief plakken", om te verwijzen naar een gebruiksmogelijkheid die steeds meer naar het tweede plan verdwijnt, daar verblijdt PTT Telecom ons met de mogelijkheid om 184 'tikken' in voorraad te nemen. Er staat dan wel een korting tegenover, maar echt nuttig is een dergelijke aanschaf toch alleen voor de mensen die nu voortdurend met 184 kwartjes op zak lopen voor als ze eens willen telefoneren. Anderen zullen hun investering liever beperken tot een kaart van 5 of van 10 gulden.

Er is waarschijnlijk best een toekomst voor het verzamelen van telefoonkaarten. Verzamelaars hebben nu eenmaal een voorkeur voor geldswaardige produkten van (semi-)overheidsinstellingen, zeker als ze ook nog aantrekkelijk van uitvoering zijn (munten, postzegels, bankbiljetten). De Post verdient al goud aan verzamelaars die voor tientallen guldens per persoon per

jaar besteden aan drukwerk waar geen diensten tegenover staan. Telecom lijkt aardig dezelfde kant op te willen gaan, met twee of drie series per jaar.

Maar er is geen reden om in het maandblad aandacht te besteden aan deze ontwikkeling. Het verband tussen het verzamelen van postzegels en van telefoonkaarten: wat in de filatelie langzaam gegroeid is, namelijk dat een dienstverlenend bedrijf een productiebedrijf dreigt te worden voor verzamelaars, dat treedt bij de telefoonkaarten vrijwel vanaf het begin op.

Misschien komen de NS en de streekvervoerbedrijven binnenkort op het lumineuze idee om fraaie vervoerbewijzen en schitterende strippenkaarten uit te brengen, speciaal voor verzamelaars. Milieubewuste firma's kunnen die dan met eigen opdruk als relatiegeschenk gaan weggeven. En als wij ze dan gaan verzamelen (bij voorkeur ongebruikt), zijn de tekorten bij het openbaar vervoer binnen enkele jaren verdwenen. Net als de grenzen van onze hobby: filatelie.

Jac Spijkerman

NOVIOPOSTJE

Gevraagd: de volgende stempelvlaggen van Nijmegen:

1940 Post Uw brieven zoodra ze gereed zijn

1946 Rijdt en loopt met verstand . . .

1946 Papiernood

Voor een prijsopgave van goed leesbare exemplaren kunt u contact opnemen met dhr. J. Rutten. van 't Santstraat 142. 6523 BK Nijmegen.